

Het verschil tussen plagen en pesten

Het is belangrijk om het verschil tussen plagen en pesten duidelijk te hebben, ook voor kinderen. Plagen gebeurt in het zicht van de leerkrachten. Pesten gebeurt achter de rug van leerkrachten. Daarom weet een leerkracht zelden uit zichzelf wat er zich precies afspeelt tussen kinderen onderling. De leerkracht moet hierover worden geïnformeerd. Dat betekent dat er goed moet worden samengewerkt tussen school en ouders enerzijds en dat kinderen moet worden geleerd hoe zij kunnen aangeven dat zij zich gepest voelen, of merken dat er in hun omgeving wordt gepest.

Definitie van pesten:

Een kind wordt gepest wanneer het herhaaldelijk last heeft van de negatieve acties van een ander (fysiek, verbaal of psychologisch, direct of via internet of mobiel). Deze acties zijn op hem of haar gericht, waarbij de macht ongelijk verdeeld is.

Visie van De Kanjertraining op pesten:

De Kanjertraining gaat ervan uit dat in de meeste gevallen dat een kind zich gepest voelt, de 'pester' niet de bedoeling heeft de ander pijn te doen. Wanneer de gevolgen voor de gepeste duidelijk worden gemaakt aan de pester, zijn de meeste kinderen bereid hiermee te stoppen. Als dit niet het geval is, dan wordt duidelijk gemaakt wat de sociale gevolgen voor de pester zelf zullen zijn. Cruciaal in het ontstaan en het in stand houden van pesten zijn de reacties van leeftijdsgenoten op de pester. Zolang deze het pesten blijven aanmoedigen, is het voor de pester moeilijker om hiermee te stoppen. Heerst er in de klas een mentaliteit van respect en vertrouwen, dan zal er minder gepest worden.

De Kanjerafspraken

De school streeft een positieve en opbouwende sfeer na:

We vertrouwen elkaar

We helpen elkaar

Niemand speelt de baas

Niemand lacht uit

Niemand blijft zielig

De school zet d.m.v. de Kanjerlessen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Leerlingen zijn t.o.v. elkaar niet de baas. De leerkrachten en ouders daarentegen zijn op school en thuis 'de baas', d.w.z. het bevoegd gezag.

Bij conflicten tussen kinderen zal de school kiezen voor een oplossingsgerichte aanpak. D.w.z.: de school zoekt een oplossing die alle partijen zo veel mogelijk recht doet en borgt de gemaakte afspraken.

De school kiest ervoor om kinderen niet te beoordelen als behorend bij 'kwaad (de pester) of goed (de gepeste)'. Elk kind heeft het recht om te worden begeleid en opgevoed, ook als het fouten maakt. In gesprek met kinderen (en ouders) wordt de voorwaarde gehanteerd dat binnen de kaders veel mag, zolang je rekening houdt met elkaar; jij hoeft je niet onveilig te voelen door het gedrag van de ander en de ander hoeft zich niet onveilig te voelen door jouw gedrag. Kortom: je gedraagt je.

Op school wordt hiervoor de poster 'dit doen we wel / dit doen we niet' gehanteerd. De kinderen wordt aangeleerd geen 'benzine' te geven aan 'vervelende motortjes'. Mocht een leerling zich niet willen houden aan deze afspraken, dan wordt dat met de ouders van desbetreffend kind besproken. In dit gesprek wordt ervan uitgegaan dat de ouders met de school willen meedenken om een oplossing te zoeken die goed is voor alle betrokkenen.

Preventieve aanpak

Met behulp van de Kanjerlessen doet de school aan preventie. Kernpunten in de aanpak zijn:

1. De Kanjerafspraken
2. Denk goed over jezelf en de ander
3. Pieker niet alleen, maar deel je zorgen met de ander (bij voorkeur je ouders)
4. Denk oplossingsgericht
5. Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met kritiek die je krijgt
6. De school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil
7. Hulp in de vorm van een maatje (+ stappenplan pestposter)
8. Handhaving van het schoolbeleid

De Kanjertraining richt zich op meer dan pesten alleen. Kinderen leren om te gaan met vervelend gedrag van een ander. Kinderen die zich misdragen worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid en hun verlangen het goede te doen. Dit wordt in een rollenspel met de verschillende gedragspetten geoefend.

Van leerkrachten mag het volgende worden verwacht:

1. Voorbeeldgedrag:
 - een respectvolle houding naar anderen
 - spreken van twee gedragstalen: straatcultuur (= directief: duidelijk, helder en grens stellend) en de wereld van het wederzijds respect (= richt zich op het geven van inzicht)
 - oplossingsgerichte aanpak
2. Correcte reactie op een excuus van kinderen voor hun wangedrag
3. Correct antwoord op misdragingen van ouders:
 - spreek met respect over andermans kind en opvoeding
 - spreek met respect over de leerkrachten die werkzaam zijn op deze school

Stappenplan bij naar gedrag

1. Zeg dat je het niet leuk vindt.
2. Gaat het door?
3. Ga iets anders doen.
4. Stap naar je maatje (of je maatje stapt naar jou).
5. Geef geen benzine. Gaat het door?
6. Ga naar de leerkracht. Die grijpt in.

Op social media volg je dezelfde gedragslijn. Indien nodig kun je hulp inroepen bij meldknop.nl. Dit doe je alleen nadat je met je ouders hebt besproken wat er aan de hand is.

Curatieve aanpak

De leerkracht gaat ervan uit dat kinderen elkaar niet dwars willen zitten. In een conflict wordt daarom gevraagd naar de bedoelingen van het kind. Als het kind aangeeft dat het niet zijn of haar bedoeling is, wordt gevraagd het anders te doen, de witte pet op te zetten.

Als het kind aangeeft dat het wel zijn of haar bedoeling is, wordt aangegeven dat het kind dan een probleem heeft, want op school wordt niet toegestaan dat het kind dit gedrag vertoont. Blijft het kind bij zijn of haar mening, dan worden ouders hiervan op de hoogte gebracht. Het kind is pas weer welkom in de klas als er met ouders gesproken is en het kind zijn of haar excuses heeft aangeboden.

Stappenplan hierbij:

1. Er wordt binnen de organisatie contact opgenomen met: directeur en/of ib-er
2. Er wordt contact opgenomen met de ouder(s) van het kind
3. Zolang de ouders niet op school zijn geweest, wordt de leerling de toegang tot de klas ontzegd
4. Er vindt een gesprek met de ouders plaats, waarin gezocht wordt naar een oplossing om het wangedrag van de leerling te voorkomen
5. De leerling maakt excuses en is weer welkom in de klas

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Ook ouders hebben de verantwoordelijkheid om een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Ouders en school voeren overleg met als doel een goede oplossing te vinden die ook in de toekomst houdbaar is. Voorbeeldgedrag van zowel leerkrachten als ouders is hierin van belang. Er zal minder worden gepest als duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar (fatsoensnormen), waar verschillen worden aanvaard en ruzies niet met verbaal of fysiek geweld worden opgelost.

Wat wordt van de ouder(s) verwacht:

- Zelfbeheersing: een ouder heeft niet het recht andermans kind, een andere ouder of een leerkracht verbaal of fysiek aan te vallen
- Spreek in positieve zin over andermans opvoeding en andermans kind
- Bij zorgen om het welzijn van uw kind overlegt u met school
- Ongenoegen wordt geuit bij de leerkracht of directeur en niet op internet, het schoolplein of elders

Als de ouder van mening zijn dat hun kind zich mag misdragen, wordt de leerling uit de klas gehaald. We noemen dit de eerste verwijdering. Tijdens de verwijdering wordt overwogen of de leerling kan worden teruggeplaatst in de eigen klas:

- Als het kind zich niet wil misdragen, wordt een begeleidingsplan voor gedrag opgesteld, waaraan de ouders meewerken en kan het kind worden teruggeplaatst.
- Als ouders en kind niet mee willen werken wordt het kind minimaal 2 groepen hoger geplaatst. Kinderen uit groep 7 en 8 worden bij de directeur of ib-er geplaatst. Negatief gedrag wordt genegeerd door leerkracht en leerlingen. Op die manier wordt het kind geholpen zich te houden aan normale gedragsregels. Begrijpt het kind en de ouder dat het kind zich moet houden aan de gedragsregels van de school, kan hij/zij terug worden geplaatst in de eigen groep.
- Ouders kan geadviseerd worden externe hulp te zoeken bij de begeleiding van het kind
- Bij herhaling van wangedrag gaat de school over tot definitieve verwijdering

Dossiervorming

Schorsing hoeft niet pas plaats te vinden na ruime dossiervorming. De eerste verwijdering zelf is het dossier. Als het kind zich blijft misdragen, en de ouders hier geen positieve bijdrage aan leveren, volgt de definitieve verwijdering. Daarmee is het dossier compleet. Argumenten in het dossier:

- School is een leerinstelling. De school beschermt het leerproces tegen kinderen en ouders die het leerproces ernstig belemmeren.

- School beschermt de leerlingen en leerkrachten tegen grensoverschrijdend gedrag.
- Een leerkracht kan op deze manier weer lesgeven

Aanvullend vanuit school:

Aanvullend vanuit medezeggenschapsraad: